

ONDERZOEK SPUITZONES

BERGHEM WEG 10 TE SEVENUM

Omgeving

onderzoek spuitzones

Berghemweg 10 te Sevenum

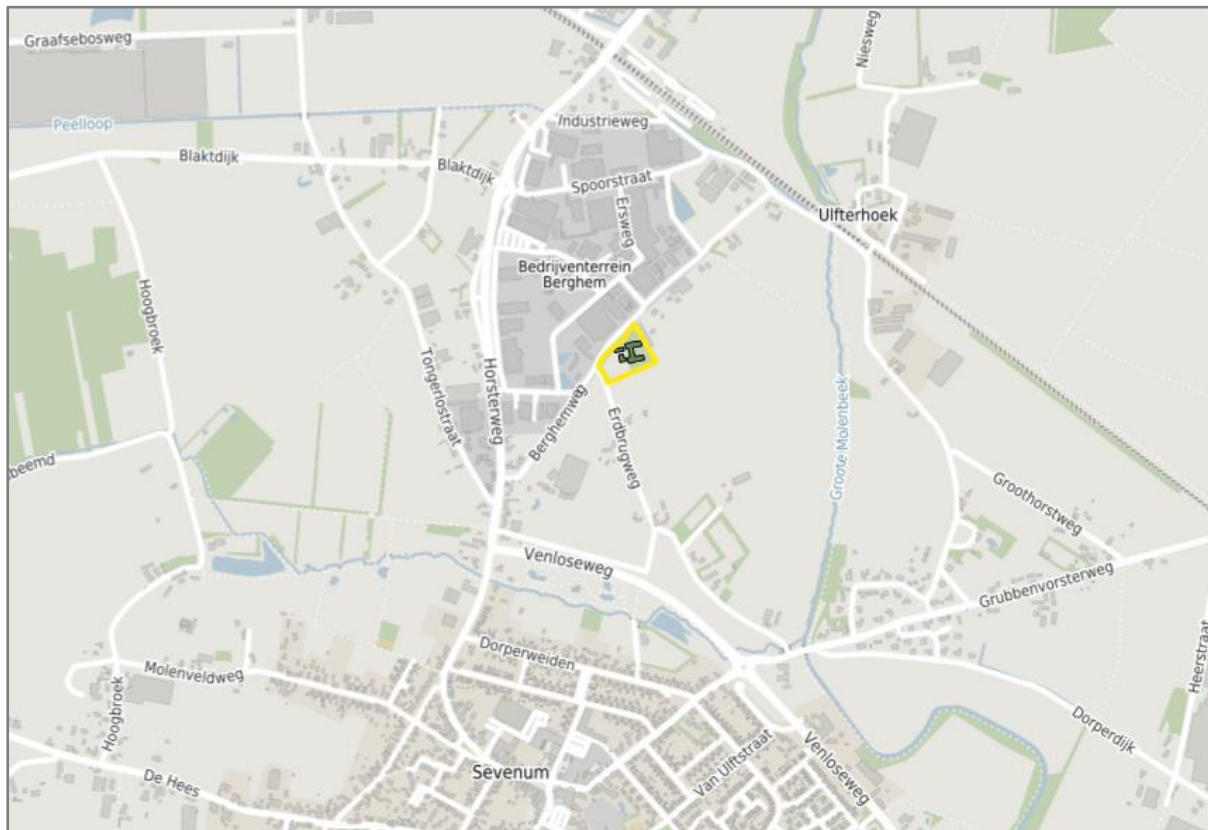
Opdrachtgever	Beusmans en Jansen Adviseurs Steeg 12 5975 CE Sevenum
Rapportnummer	11584.004
Versienummer	D1
Datum	31 januari 2020
Vestiging	Limburg Rijksweg Noord 39 6071 KS Swalmen 088 - 5001600 swalmen@econsultancy.nl
Opsteller	R.M.P. Bouten, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	R.A.F. Smeets, BAsC BEd
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001.

1 INLEIDING

Beusmans en Janssen heeft Econsultancy opdracht verleend voor het uitvoeren van een onderzoek spuitzones op de locatie Berghemweg 10 te Sevenum. De initiatiefnemer heeft het voornemen de bestaande woonboerderij te verbouwen tot een zorgverblijf waarbij tevens nieuwbouw zal plaatsvinden. Het verblijf biedt ruimte voor maximaal 25 personen. Voor de realisatie van het zorgverblijf is een bestemmingsplanwijziging, van 'wonen' naar 'maatschappelijk' noodzakelijk. In figuur 1.1 is een globale situering van het plangebied in de gemeente Horst aan de Maas weergegeven.

Figuur 1.1 Situering plangebied

© OpenStreetMap

Aan de zuidkant en oostzijde is een fruitboomgaarden gesitueerd. Bij fruitteelt worden de bomen doorgaans beschermd door middel van gewasbeschermingsmiddelen. Bij het toebrengen van deze middelen kan de spuitvloeistof ten gevolge van luchtstroming verplaatst worden naar omliggende percelen. Dit wordt ook wel drift genoemd. Voor de bescherming van gevoelige functies¹ bestaat geen wettelijk kader, maar worden zogenaamde spuitzones gehanteerd.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening heeft Econsultancy locatie specifiek onderzoek gedaan naar de realisatie van het zorgverblijf in combinatie met het te realiseren zorgcomplex. Hierbij is van belang dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen geen afbreuk doet aan het woon- en leefklimaat binnen het perceel. In de regel wordt een spuitzone van 50 meter aangehouden. Een kortere afstand is aanvaardbaar, mits hieraan een onderbouwing ten grondslag ligt².

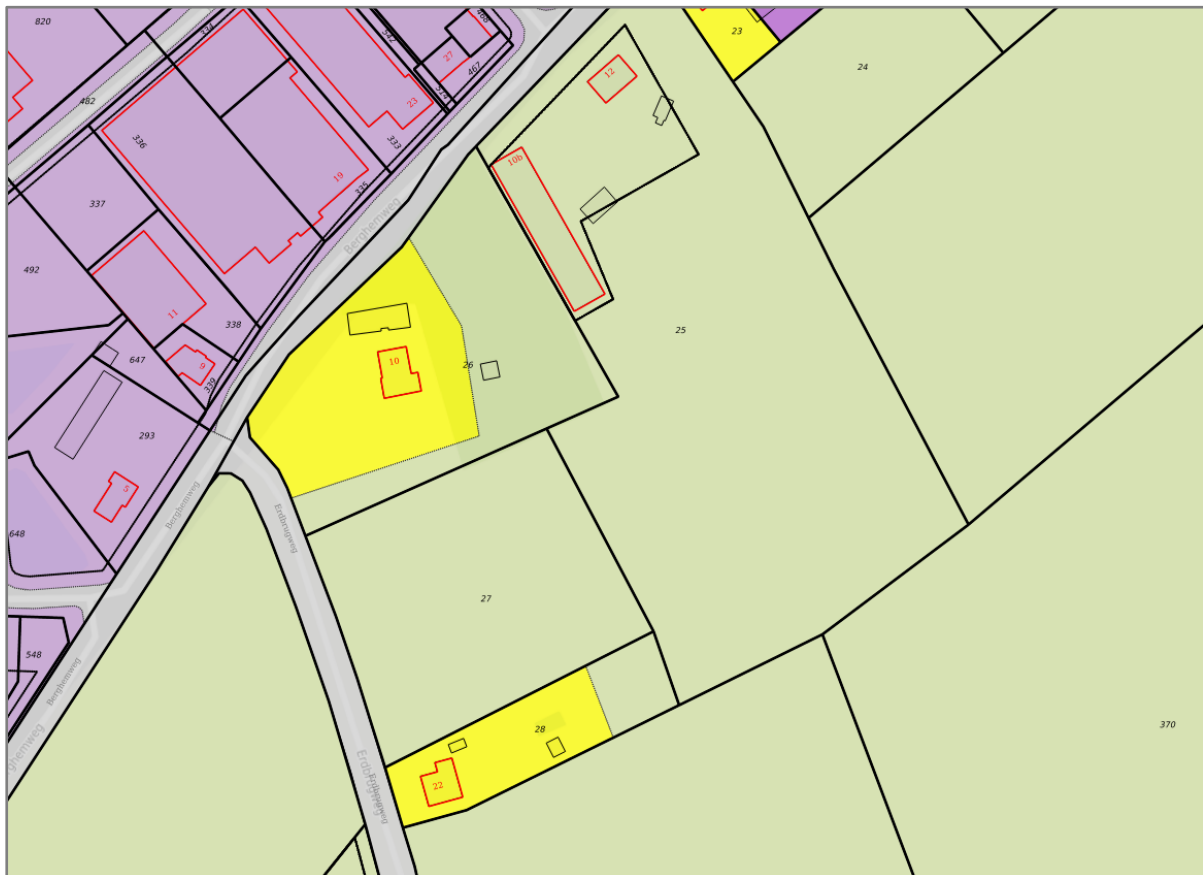
¹ Gevoelige functies zijn plaatsen waar regelmatig en voor een groot gedeelte van de dag, mensen verblijven of samenkomen. Woningen met bijbehorende tuinen worden als zodanig aangemerkt. Ook maatschappelijke functies (zorgverblijven) zijn gevoelige functies.

² ABRS 25 april 2012, no. 201108990/1/R3, r.o.2.7.1.

2 UITGANGSPUNTEN

2.1 Bestaande situatie

In figuur 2.1 is de bestaande situatie aan de Berghemweg 10 in Sevenum weergegeven. Volgens het huidige bestemmingsplan “Bestemmingsplan Buitengebied Horst aan de Maas” is de bestemming ter plekke van de Berghemweg 10 ‘Wonen’ (gele vlak). De omliggende gronden (groen) hebben de bestemming ‘Agrarisch met waarden’.

Figuur 2.1 Bestaande situatie

© OpenStreetMap

Binnen de gronden bedoeld voor ‘wonen’ zijn naast woningen ook tuinen mogelijk. Het gehele bestemmingsvlak ‘wonen’ kan in de huidige situatie derhalve aangewezen worden als gevoelige functie met betrekking tot de gezondheidsrisico’s van gewasbeschermingsmiddelen. Daarnaast is op de gronden bestemd met ‘Agrarisch met waarden’ een (fruit)boomgaard mogelijk. In de praktijk zullen de gronden binnen het perceel aan de Berghemweg 10 welke bestemd zijn als ‘Agrarisch met waarden’ niet met boomgaarden worden beplant. Hierdoor kan de afstand van de functie ‘wonen’ tot aan de perceelgrens gezien worden als de minimale afstand tussen een gevoelige functie (tuin) en een boomgaard. In de huidige situatie bedraagt deze afstand 7 meter (zie figuur 2.2).

Hierbij dient te worden opgemerkt dat uit het locatie specifiek onderzoek is gebleken dat er, op de grens tussen het met 'wonen' bestemde vlak en het met 'agrarisch met waarden' bestemde vlak, een windsingel gesitueerd is. In figuur 2.2 is de ligging van de windsingel met de groene lijn weergegeven.

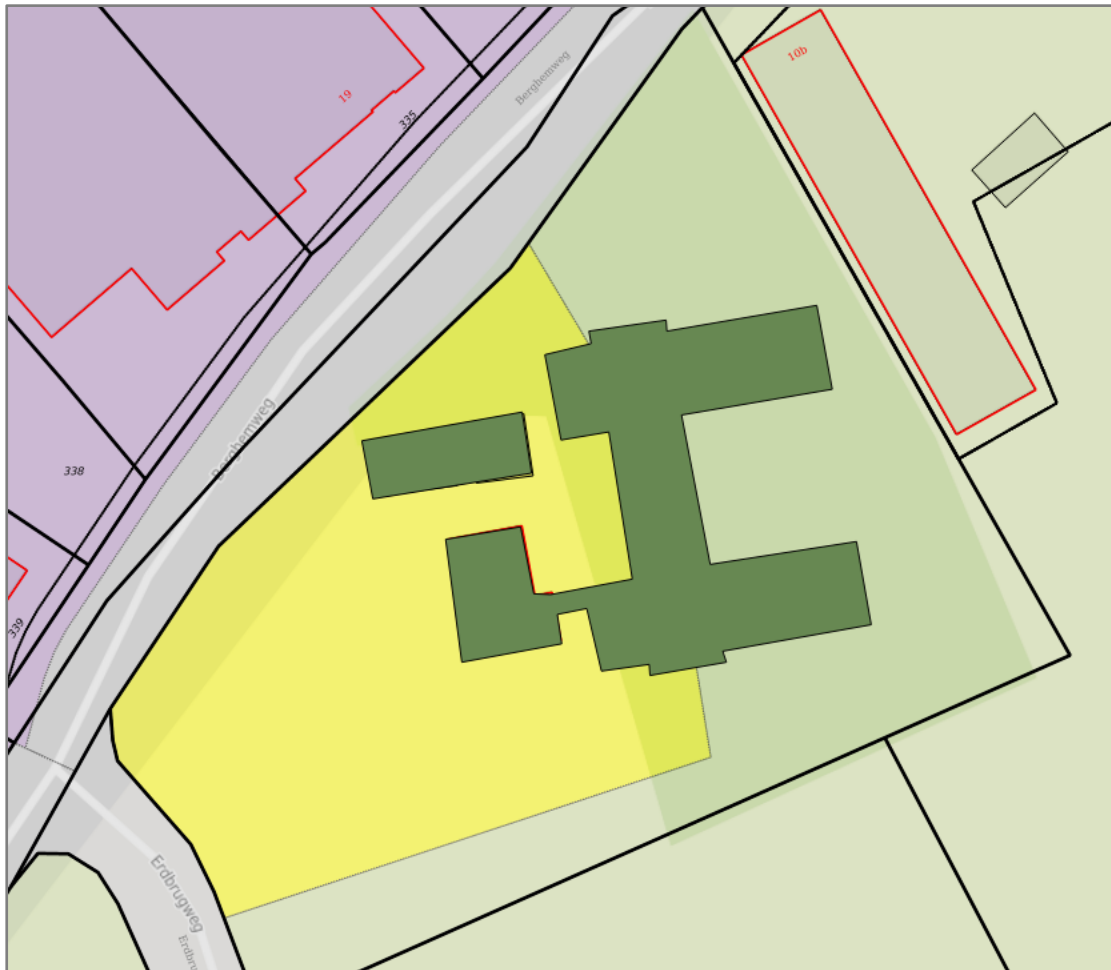
Figuur 2.2 afstanden en situering windsingel bestaande situatie

© OpenStreetMap

Uit bovenstaande analyse blijkt dat de afstand ten opzicht van een boomgaard en gevoelige bestemmingen, tijdens het huidige bestemmingsplan 7 meter bedraagt. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de minimaal te hanteren afstand van 50 meter in de huidige situatie reeds wordt overschreden. De situering van de windsingel zorgt er in dit geval voor dat er ter plekke van de gevoelige functies een acceptabel woon- en leefklimaat gerealiseerd wordt.

2.2 Nieuwe situatie

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande panden te verbouwen tot zorgverblijf. Tevens zal er ten oosten van de bestaande bebouwing een nieuwbouwpand gerealiseerd worden. In figuur 2.3 is een overzicht weergegeven van het nieuwe zorgverblijf. In de figuur is te zien dat het nieuwe pand buiten de voor 'wonen' bestemde gronden zal vallen. Hierdoor dient het bestemmingsplan aangepast te worden. De nieuwe functie zal 'maatschappelijk' worden.

Figuur 2.3 toekomstige situatie

© OpenStreetMap

Ook maatschappelijk bestemde gronden zijn gevoelige functies met betrekking tot drift van gewasbeschermingsmiddelen. Met het nieuwe bestemmingsplan zal het vlak waarbinnen gevoelige functies mogelijk zijn worden uitgebreid. De afstand tussen de nieuwe panden en gronden waar fruit- en boomteelt mogelijk is zal niet kleiner worden dan 7 meter.

3 ANALYSE

In het huidige bestemmingsplan “Buitengebied Horst aan de Maas” staat opgenomen dat het gebruik van gronden voor fruitteelt en boomteelt binnen 50 meter van gevoelige functies (o.a. wonen, tuinen, erven en maatschappelijke voorzieningen) niet toegestaan is. Een uitzondering wordt gemaakt wanneer:

1. In het bestaande gebruik gevoelige functies binnen 50 meter liggen. Hierbij kan de bestaande afstand als minimale afstand, in dit geval 7 meter, dient te worden aangehouden;
2. aangetoond is dat geen gebruik wordt gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen, dan wel indien gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast wordt voorzien in een windsingel, gebruik wordt gemaakt van driftarme spuitdoppen en het woon- en leefklimaat en/of het verblijfsklimaat van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies niet onevenredig wordt aangetast.

In de huidige situatie is de afstand tussen gevoelige functies (tuin) en gronden waar fruit- en boomteelt mogelijk is 7 meter. De nieuwe panden ten behoeve van het zorgverblijf zullen, volgens onderstaande verbeelding, op meer dan 7 meter afstand komen te liggen van gronden bestemd voor fruit- en boomteelt. Hierdoor zal de minimaal te hanteren afstand van het huidig gebruik niet kleiner worden. Op basis van de uitzondering genoemd onder 1 dient in het nieuwe bestemmingplan een bufferzone van 7 meter opgenomen te worden.

Echter blijkt uit het locatie specifieke onderzoek dat er in de bestaande situatie een windsingel is gesitueerd op de grens tussen de voor ‘wonen’ bestemde gronden en de ‘agrarisch met waarden’ bestemde gronden (zie figuur 2.2). Hieruit kan worden afgeleid dat de windsingel er voor zorgt om de drift ter plekke van de (bestaande) gevoelige functies te beperken waardoor het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast. Er wordt derhalve, in lijn met bovenstaande uitzondering nummer 2, geadviseerd om de bestaande singel te behouden en deze te verlengen zodat de nieuwe gevoelige functies ook afgeschermd worden. De situering van het te verlengen deel van de windsingel wordt bepaald door middel van onderstaande onderbouwing.

Aan de hand van een onderzoek van professor dr. F.P. Nijkamp (2017)³ naar de gezondheidseffecten van drift door gewasbeschermingsmiddelen kan bepaald worden wanneer het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast. Deze bepaling houdt rekening met een aantal verschillende factoren zoals driftreducerende technieken, de plaatsing van een windhaag en de afstand tussen de gevoelige functies en de eerste bomenrij.

³ Prof. Dr. F.P. Nijkamp (2017), Blootstelling omwonenden en omstanders door toepassing van pesticiden in de agrarische sector, Toegepast op het bestemmingsplan “Herziening bestemmingsplan buitengebied, Wegelaar 7”, 9 juni 2017.

Met de wettelijke verplichting om op de totale spuittechniek 75% driftreductie toe te passen in combinatie met de filterende werking van een windhaag is de te hanteren afstand bepaald waarbij geen gezondheidseffecten zullen optreden. Hieruit blijkt dat op 2 meter tussen de eerste bomenrij en de gevoelige functie er geen negatieve gezondheidseffecten worden voorzien. Het te verlengen deel van de windhaag dient derhalve op 2 meter (of op een grotere afstand) van de zuidelijke perceelgrens te worden aangeplant. In figuur 3.1 is de mogelijke ligging van de windsingel weergegeven. Het bestaande deel is in het groen weergegeven, het nog te realiseren deel in het rood. De nieuwe windsingel dient van vergelijkbare omvang en hoogte te zijn dan de bestaande windsingel. Een wintergroene windhaag wordt gezien als de meest optimale manier om drift te beperken. De hoogte van de windhaag dient minimaal 1 meter hoger te zijn dan de hoogte van de (fruit)bomen op het aangrenzende perceel.

Figuur 3.1 situering bestaande (groen) en nieuwe (rood) windhaag.

© OpenStreetMap

Het verlengen (en het behouden) van de windsingel wordt overigens niet noodzakelijk geacht wanneer kan worden aangetoond dat er binnen de naastgelegen gronden met fruit- en boomteelt binnen 50 meter van het plangebied geen gebruik wordt gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen.

4 AANBEVELINGEN EN CONCLUSIE

Uit de analyse blijkt dat in de huidige situatie de afstand tussen gevoelige functies aan de Berghemweg 10 en gronden bestemd voor fruit- en/of boomteelt kleiner is dan 50 meter. De huidige afstand is 7 meter. Volgens de specifieke gebruiksregels binnen het vigerende bestemmingsplan mogen er binnen 50 meter van een fruit- en boomgaard gevoelige functies gesitueerd zijn wanneer kan worden aangetoond dat het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast.

Voor de bestemmingsplanwijziging wordt op basis van het onderzoek geadviseerd om de bestaande windsingel (parallel aan de perceelgrens) te behouden en deze te verlengen tot aan de oostelijk gelegen perceelgrens. In het nieuwe bestemmingsplan moet deze windsingel als specifieke aanduiding worden opgenomen. De eventuele drift van gewasbeschermingsmiddelen vanuit de zuidelijk gelegen fruit-/boomgaard zal hiermee dusdanig weggevangen worden dat negatieve gezondheidseffecten kunnen worden uitgesloten en het woon- en leefklimaat ter plekke van de nieuwe gevoelige functies niet onevenredig wordt aangetast.

